

INICIJATIVA ZA
EKONOMSKA I
SOCIJALNA PRAVA

3ET 3A WTAMNY
11.9 DEC 2023
1237223

A11 – Initiative for Economic and Social Rights
Address: Džordža Vašingtona 54/7, 11000 Beograd
E-mail: office@a11initiative.org
Web: www.a11initiative.org
Phone: +38111/3225-172, +38111/3232-030

SAVET ZA ŠTAMPU
Kraljice Natalije 28
11000 Beograd

A11* A11 - Inicijativa za ekonomska
i socijalna prava
Broj: 236/2023
Datum: 14.12.2023.
BEOGRAD

Podnosilac žalbe: Udruženje A 11 – Inicijativa za ekonomska i socijalna prava, sa sedištem na adresi Džordža Vašingtona 54/7, 11000 Beograd, koje zastupa Danilo Ćurčić, direktor

List protiv koga se podnosi žalba: Dnevni list „Kurir“, glavni urednik Aleksandar Đondović, odgovorni urednik Rajko Nedić, čiji je izdavač „Mondo Inc doo Beograd“, Vojkovićeve br. 8, Beograd

Ž A L B A

Na osnovu odredaba Zakona o javnom informisanju i medijima i Kodeksa novinara Srbije, A 11 – Inicijativa za ekonomska i socijalna prava izjavljuje žalbu povodom vesti „OVO JE OSUMNJIČENI ZA UBISTVO BESKUĆNIKA U NOVOM SADU! Komšije otkrile jezive detalje: Tu se desila još jedna smrt“ objavljene 20.11.2023. u veb izdanju dnevnog lista „Kurir“ u rubrici „crna hronika“ i čiji je autor potpisan inicijalima „D.A.“ zbog izostanka nužnog stepena odgovornosti koju novinarska profesija podrazumeva i iskazane nepažnje prilikom izveštavanja koja za posledicu ima širenje lažnih zaključaka i širenje socijalnih stereotipa čime su grubo prekršene odredbe Kodeksa novinara Srbije i ugrožena prava čitave društvene grupe.

Tekst izveštava o slučaju ubistva koje se dogodilo u Novom Sadu 20.11.2023. godine, životnim okolnostima osumnjičenog i žrtve, navodnim uzrocima događaja i krivičnopravnim posledicama ovog čina. Ovom veću pokazan je visok nivo nesenzitivnosti prema položaju osoba u situaciji beskućništva budući da su se vinovnici događaja nalaze/ili u ovom socijalnom statusu.

dokaz: <https://www.kurir.rs/crna-hronika/4296218/ovo-je-ubica-beskucnika-u-novom-sadu>

Ovim povodom, A 11 – Inicijativa za ekonomska i socijalna prava, u čijem je radu fokus na zaštiti i unapređenju prava socijalno ugroženih grupa, ukazuje da neprimeren sadržaj teksta ukorenjen u odsustvu dužne pažnje novinara podstiče diskriminaciju i pothranjuje stereotipe, u konkretnom slučaju, u odnosu na osobe u situaciji beskućništva kako u Novom Sadu tako i u Srbiji. Podnosilac žalbe ističe da je autor sadržajem teksta **grubo prekršio Kodeks novinara Srbije u nekoliko tačaka.**

Najpre, član IV Kodeksa, koji se odnosi na **odgovornost novinara**, propisuje u tački 1 i Smernicama da je **novinarska profesija nespojiva sa širenjem bilo koje vrste: polnih, rodnih, etničkih, rasnih, socijalnih ili verskih stereotipa.** Takođe, istom tačkom Kodeksa propisano je da se **u izveštajima o krivičnim delima, nacionalna, rasna, verska, ideološka i politička pripadnost, kao i seksualno opredeljenje, socijalni i bračni status osumnjičenih lica i žrtava, pominju samo u slučajevima kada su opredeljenja, pripadnost ili status u neposrednoj vezi sa vrstom i prirodom počinjenog krivičnog dela.** U kritičnom tekstu ne samo da je spomenuto da su osumnjičeni izvršilac krivičnog dela i žrtva osobe u situaciji beskućništva već je u prvi plan stavljeno upravo ovo svojstvo i to tako što se u samom naslovu navodi da je *„Ovo je osumnjičeni za ubistvo beskućnika u Novom Sadu“.* U daljem delu teksta provejavaju iste/slične sintagme poput *„prema nezvaničnim informacijama, u pitanju su dvojica beskućnika“* i tako dalje.

Dakle, činjenica da su osumnjičeni učinilac i žrtva osobe u situaciji beskućništva nema apsolutno nikakve veze sa vrstom i prirodom izvršenog krivičnog dela i u tom smislu novinar nije pokazao traženi stepen odgovornosti u izveštavanju spominjanjem „karakteristika“ i „navika“ učesnika ovog događaja čime ih je latentno stavio u prvi plan. Na ovaj način gradi se narativ o osobama u situaciji beskućništva kao licima koja se zbog „loših životnih navika“ odaju alkoholizmu i drugim porocima što u konačnici za rezultat može imati i sklonost ka oduzimanju života drugog čoveka. O „beskućnicima“ kao licima koja su sklona opijanju doprinose i navodna svedočenja komšija preneti u tekstu: *„Viđali smo ih često, uglavnom su bili pod uticajem alkohola, obojica“, „u toj kući u koju su oni ušli i ranije su bili beskućnici, a pre nekoliko godina je jedan tu izvršio samoubistvo“, „Prema njihovim rečima, B.F. odavno luta ulicama, nekoliko puta je pokušavao da se izvuče i nađe posao, ali se stalno vraćao starim navikama“.* Pored toga što se isticanjem ovih svedočenja doprinosi gorepomenutom narativu o „beskućnicima (samo)ubicama i alkoholičarima“ krši se i Član VII, tačka 2. Kodeksa koja novinarima i urednicima preporučuje da **„treba da izbegavaju spekulacije i prenošenje nedovoljno proverljivih stavova u izveštavanju o nesrećama i tragedijama u kojima ima stradalih ili su teško pogođeni materijalni i drugi interesi građana“.** Stavovi suseda o sklonosti ka alkoholizmu vinovnika ovog događaja nisu u dovoljnoj meri proverljivi, pritom su irelevantni za predmet izveštavanja i što je najproblematičnije stvaraju/produbljuju socijalne stereotipe o osobama u situaciji beskućništva. Beskućništvo nije izbor, a ni životna navika već

društvena zadatost u kojoj živi veliki broj naših sugrađana i sugrađanki i nije moguće pripisivanje osobina imanentno vezanih za ovaj socijalni status.

Nadalje, Smernice tačke 1, člana IV Kodeksa propisuju da je „**nedopustivo kolokvijalno, pogrdno i neprecizno nazivanje određene grupe**“. U tekstu povodom kojeg podnosimo žalbu osobe u situaciji beskućništva se nazivaju „*beskućnicima*“ što predstavlja kolokvijalan i neprecizan naziv ove društvene grupe. Beskućništvo nije identitet već socijalni status/kategorija određen materijalnim i stambenim statusom ovih ljudi. Dakle, oni su pre svega ljudi/osobe koji/e se nalaze u situaciji beskućništva, a ne „beskućnici“. Korišćenje ovog epiteta kao identiteta dovodi do depersonalizacije ljudi što je suprotno citiranom članu Kodeksa.

Opisanim preplitanjem socijalnog statusa osumnjičenog sa prirodom izvršenog krivičnog dela krši se i član V Kodeksa, koji se tiče **novinarske pažnje**, i to tačka 4 - „*novinar mora biti svestan opasnosti od diskriminacije koju mogu da šire mediji i učiniće sve da izbegne diskriminaciju zasnovanu, između ostalog, na rasi, polu, starosti, seksualnom opredeljenju, jeziku, veri, političkom i drugom mišljenju, nacionalnom ili društvenom poreklu*. U Smernicama za ovu tačku navodi se da „*pripadnost određenoj etničkoj, političkoj, ideološkoj, ili nekoj drugoj grupi, kao i bračno stanje, versko opredeljenje, društveno poreklo, navodi se samo u slučajevima kada je taj podatak neophodan za puno razumevanje konteksta događaja o kojem se izveštava*“. Okolnost da je osumnjičeni osoba u situaciji beskućništva nikako nije od značaja za puno razumevanje konteksta događaja o kojem se izveštava i u tom smislu novinar je pokazao potpuno odsustvo svesti o diskriminatornim efektima svog izveštavanja.

Imajući u vidu sve navedeno, A 11 – Inicijativa za ekonomska i socijalna prava **podnosi žalbu Savetu za štampu i predlaže da je Komisija za žalbe usvoji, i da utvrdi da je dnevni list „Kurir“ povredio odredbe Kodeksa novinara Srbije, te da istom listu naloži objavljivanje navedene odluke.**

U Beogradu, 14.12.2023.

Za podnosioca žalbe:

Danilo Ćurčić, direktor
A 11 – Inicijativa za
ekonomska i socijalna prava

Foto: Youtube/kanal9tvns

UŽAS!

OVO JE OSUMNJIČENI ZA UBISTVO BESKUĆNIKA U NOVOM SADU! Komšije otkrile jezive detalje: Tu se desila još jedna smrt (FOTO)

Crna Hronika - 29.11.2023. 14:20h

U Novom Sadu je oko podne pronađeno telo tridesetosmogodišnjeg muškarca sa ubodnim ranama po telu, a za njegovo ubistvo osumnjičen je **B. F. (47) iz ovog grada koji je sam otišao u policiju i prijavio zločin.**

Prema nezvaničnim informacijama, u pitanju su dvojica beskućnika, a B.F. je žrtvu svirepo ubo 30 puta nožem.

Inače, žrtva i ubijeni su živeli kao cimeri u napuštenom objektu u Novom Sadu.

- Ubistvu je prethodila svađa, a onda je B.F. izvukao nož i izbo poznanika. On je posle toga otišao u policiju i prijavio zločin. **Telo je pronađeno u žbunju iza Instituta za javno zdravlje Vojvodina** - kaže izvor iz istrage.

foto: Youtube/kanal9tvns

Osumnjičeni muškarac je, kako saznajemo, u trenutku kad je počinio zločin bio pod dejstvom alkohola.

Prema rečima komšija, njih dvojicu su često viđali zajedno.

- **Viđali smo ih često, uglavnom pod uticajem alkohola, obojicu.** Jedno vreme je bio samo B. F. bio tu, a on da mu se pridružio i drugi, mlađi muškarac - kažu komšije i dodaju:

- Svađali su se i ranije, ali delovalo je kao da se ne razumeju, da ko zna o čemu pričaju. U toj kući u koju su oni ušli i ranije su bili beskućnici, a pre nekoliko godina je jedan tu izvršio samoubistvo.

Prema njihovim rečima, B.F. odavno luta ulicama, nekoliko puta je pokušavao da se izvuče i nađe posao, ali se stalno vraćao starim navikama.

- B. F. je čak bio u na televiziji, u jednoj emisiji je pričao o svom životu i o tome zbog čega se odlučio da napusti "normalan" život. Znamo da je po zanimanju kuvar, da je jedno vreme i radio u struci. Jedno vreme je čak živio i u inostranstvu - pričaju komšije i dodaju da B. F. ima porodicu.

- B. F. je u televizijskoj emisiji u kojoj je pre nekoliko godina pričao na temu beskućnika rekao "da je imao teško detinjstvo, da je odrastao u hraniteljskoj porodici i da se posle smrti oca vratio u Srbiju iz inostranstva" - dodaju sagovornici.

B.F. je uhapšen i određeno mu je zadržavanje u trajanju od 48 sati kada će uz krivičnu prijavu biti priveden Višem javnom tužilaštvu u Novom Sadu.

(Kurir.rs / D.A.)

NE PROPUSTITE

ŽRTVU IZBO 18 PUTA U SRCE! Jezivi detalji o ŽIVOTU UBICE iz Novog Sada: Radio za platu od 1.000 evra, a onda se sve PREOKRENULO

OTKRIVENO ŠTA JE PRETHODILO UBISTVU U NOVOM SADU: Policija zatekla telo iza Higijenskog zavoda, osumnjičeni sve PRIZNAO

